

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број 612-00-00451/6/2019-03

Датум 06.07.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета седници одржаној дана 26.06.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији високошколске установе

Утврђује се да **Универзитет у Крагујевцу – Економски факултет**, са седиштем у улици Лицеја Кнежевине Србије 3, Крагујевац, ПИБ: 101578837, Матични број: 07151322, испуњава прописане стандарде за акредитацију високошколских установа.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији високошколске установе.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Крагујевцу – Економски факултет**, са седиштем у улици Лицеја Кнежевине Србије 3, Крагујевац, је дана 30.12.2019. године поднела захтев за акредитацију под бројем 612-00-00451/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019).

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК), образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за друштвено-хуманистичко поље, КАПК је усвојила предлог

рецензентске комисије на седници одржаној 13.02.2020. године, а директор Националног акредитационог тела је именовано рецензентску комисију дана 19.02.2020. године.

Рецензентска комисија утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији високошколске установе увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад високошколске установе. Рецензентска комисија је посетила установу 13.05.2020. године. Током посете чланови рецензентске комисије су указали на недостатке уочене у материјалу који је поднела установа. Установа је дана 18.05.2020. године доставила допуну документацију, где је кориговала делове материјала на које су указали чланови рецензентске комисије.

Рецензентска комисија је саставила коначни Извештај, на српском и сажетак на енглеском језику, на који високошколска установа није имала примедбе. Коначни извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације са оценом, извештај поткомисије и предлог одлуке достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 26.06.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019).

Анализом високошколске институције по стандардима је утврђено:

Стандард 1: Основни задаци и циљеви високошколске установе

У документацији су јасно наведени циљеви који одређују делатност Факултета: стално праћење и унапређење квалитета наставно образовног процеса, иновирање студијских програма применом савремених метода и техника едукације и научно-истраживачких процеса, што доприноси оспособљености студената да обављају аналитичке, високостручне послове у предузећима, банкама и другим институцијама, као и да наставе своје стручно и научно усавршавање на мастер и докторским студијама у земљи и иностранству; реализација активности којима ће остварити успешан трансфер истраживачких резултата ка привредним и непривредним организацијама; да се повезивањем са реномираним универзитетима и факултетима из земље и иностранства, афирмише као престижна високошколска институција и укључи у европске образовне и научно-истраживачке токове.

Из описа Стандарда 1, приложених докумената, као и на основу целокупне документације, РК је закључила да је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу достигао високе стандарде у образовном процесу, а у исто време је позициониран као респектабилна високошколска установа у земљи и региону у научном, истраживачком и консултантском смислу.

Стандард 2: Планирање и контрола

Економски факултет у Крагујевцу има прописан поступак краткорочног и дугорочног планирања, које се спроводи на основу анализе унутрашњих и спољашњих чинилаца. Планирање у оквиру Установе врши се на бази систематичног и сталног прикупљања

података и њихове стручне анализе. Специфичну улогу у процесу планирања и реализације активности, према свом делокругу рада, имају декан, продекани, Савет факултета, као и Наставно-научно веће.

Плански документи Установе јавно су доступни на сајту Факултета и примењују се у пракси. С тим у вези, Установа спроводи и систематичну контролу испуњавања основних задатака (поређењем планираних и остварених циљева, поређењем резултата високошколске установе са њеним резултатима у претходном периоду) и припрема извештај који је доступан јавности.

Стандард 3: Организација и управљање

Систем управљања и органи Факултета детаљно су описани Статутом (Прилог 3.1, одељак VII) и поткрепљени достављеним материјалима. Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и Студентски парламент. Организација и мандат органа управљања су потврђени достављеним прилозима. Факултет има уређену организациону структуру која је утврђена Статутом и кореспондира са достављеним материјалима, описаним у прилозима (Статут установе, Прилог 3.1) и поднетој листи свих организационих јединица Установе (Табела 3.1). Надлежност и одговорност органа управљања и пословођења Факултета утврђени су Статутом Факултета. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад, такође, регулисан Статутом.

Факултет спроводи анонимну анкету задовољства запослених (за 2013. и 2015. годину). Током 2014. и 2016. није била спровођена анкета. У Извештају о самовредновању се наводи да се резултати обављених анкета о задовољству запослених могу оценити као задовољавајући, осим у делу који се односи на међуљудске односе, посебно у анкети из 2015. године. У том контексту, став Комисије за обезбеђење квалитета Економског факултета у Крагујевцу је да треба учинити напор у овом сегменту подизањем културе у међусобној комуникацији и унапређењу међуљудских односа.

На Факултету се спроводи анкета међу дипломираним студентима, којом се може сагледати квалитет различитих аспеката рада Факултета (2013, 2014, 2015, 2016). Корективне мере за унапређење квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке спроводи Декан Факултета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, а на основу праћења и оцене рада Факултета у наведеним областима оцењивања квалитета, путем дате анкете.

Високошколска установа, дакле, има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање њених циљева. Систем квалитета управљања Установом и квалитет ненаставне подршке су на задовољавајућем нивоу.

Стандард 4: Студије

За сваки ниво студија, који се реализује на Факултету - основе академске, мастер академске и докторске студије, исправно су наведене квалификације студената. Студијски програми имају усклађену структуру која је адекватне ширине и дубине, уз примерене методе учења. Поменути програми представљају релативно кохерентну и

повезану целину која обухвата циљеве, структуру и садржај, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената, а сваки предмет из студијског програма се исказује бројем ЕСПБ бодова.

У Извештају о самовредновању - Стандард 4: Квалитет студијског програма наводи се да су исходи учења базирани на дескрипторима квалификација. Детаљно је образложен поступак за процену оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења на нивоу предмета. У Стандарду 5 поменутог извештаја: Квалитет наставног процеса, детаљно је описан процес одвијања наставе на Факултету. Календаром наставе јасно су одређене радне недеље, испитни рокови, као и празници када се настава не одржава.

Установа је приложила Табелу 4.1: Листа студијских програма који су акредитовани од 2011. године у високошколској институцији (ОАС Економија, ОАС Пословна економија и менаџмент; МАС Економија, МАС Пословна економија и менаџмент, МАС Финансијски менаџмент јавне управе; ДАС Економија); Прилог 4.1: Одлука о прихватању студијских програма за које се тражи акредитација (ОАС Економија и пословно управљање, ОАС Пословна информатика, МАС Економија и пословно управљање, МАС Пословна информатика). Укинута су акредитована студијски програми: ОАС Економија и ОАС Пословна економија и менаџмент, као и МАС Економија и МАС Пословна економија и менаџмент.

Стандард 5: Научно-истраживачки и уметнички рад

Установа систематски прати и оцењује обим научно-истраживачког рада, подстиче наставнике и сараднике да резултате научних, истраживачких и професионалних активности објављују у релевантним научним публикацијама (домаћим и међународним), као и да их активно укључују у постојећи наставни процес, свесна улоге и значаја научно-истраживачког рада за високошколске установе. У претходном периоду наставници и сарадници Установе су учествовали на бројним домаћим и међународним стручним скуповима и семинарима, на којима су презентовали своје радове.

Установа финансијски подржава учешће наставника и сарадника на семинарима и конференцијама. Средства потребна за стручно усавршавање радника обезбеђују се из прихода од школарине, коју плаћају студенти и прихода од других делатности Установе, а предвиђена су Финансијским планом. Наставници и сарадници су дужни да знање и искуство стечено на семинарима и конференцијама имплементирају у наставни процес.

Факултет је редовни учесник на пројектима основних истраживања, које финансира Министарство науке и има свој научно-стручни часопис – Економски хоризонти. Број пројеката на којима су укључени наставници и сарадници би требало да буде већи.

Према материјалима датим у прилогу 11.1. Извештај о самовредновању може се, без икакве сумње, закључити да је Установа испунила високе стандарде у домену научно-истраживачког рада. У делу Стандарда 6: Квалитет научно-истраживачког, уметничког

и стручног рада документа о самовредновању дата је детаљна анализа резултата које Установа постиже у овој области. У прилозима су садржани документи који потврђују изнете ставове.

Стандард 6: Наставно особље

Број наставника и сарадника и њихово ангажовање су усклађени са прописаним стандардима. Укупан број ангажованих наставника и сарадника задовољава потребе извођења наставе. На Економском факултету Универзитета у Крагујевцу запослено су 72 наставника (од тога 56 наставника са пуним радним временом, 1 наставник са непуним радним временом и 15 наставника у допунском раду). На Факултету је запослено и 20 сарадника. У приложеној документацији дати су подаци о наставницима и сарадницима. То укључује Књигу наставника, доказе о радном статусу, уговоре, сагласности и др. Картони наставника су урађени у складу са препорукама.

Квалификације наставног особља су документоване и усклађене са захтевима у пољу, као и са нивоом њихових задужења. Када је реч о условима за рад, напредак и развој наставног особља, РК их разврстава у две групе. Прва обухвата услове који се односе на људске факторе и ресурсе, односно радну средину, културу и традицију, као и мотивационе чиниоце, а друга укључује материјално и просторно обезбеђење. Услови из обе групе су задовољавајући. Величина група за предавања и вежбе је усклађена са стандардима за акредитацију.

Кроз самовредновање, а посебно кроз SWOT анализу, Установа је добро идентификовала слабости и претње у развоју наставног кадра. Квалитет наставника и сарадника анализиран је у Извештају о самовредновању (Стандард 7).

Стандард 7: Ненаставно особље

Факултет располаже довољним бројем и адекватном структуром ненаставног особља. Запослен је један библиотекар са високим образовањем (професор народне одбране) и положеним стручним испитом, један виши стручно-технички сарадник са високим образовањем (струковни економиста) и један књижничар, што је у складу са стандардом за установу на којој студира више од 1000 студената. У студентској служби је ангажовано 5 извршилаца (двоје дипломираних економиста, један правник и 2 извршиоца са средњом стручном спремом) и један извршилац за међународну сарадњу и студентску размену (мастер економиста и мастер филолог). Будући да је минимум за установу на којој студира до 3000 студената да има најмање 3 запослена у студентској служби, Економски факултет у Крагујевцу има дупло већи број ангажованих радника од прописаног минимума.

У Установи су запослена и 3 извршиоца на пословима информационих система: руководилац за послове информационих система и технологија (дипломирани машински инжењер), пројектант информационих система и програма (мастер индустријског инжењерства) и софтвер инжењер (дипломирани машински инжењер). Минимум за установу је да има једног запосленог на пословима информационих система, тако да Економски факултет у Крагујевцу бројем и стручном спремом

запослених превазилази ове стандарде. На пословима секретара је ангажован један дипломирани правник, што је у складу са стандардом.

За све запослене су достављене дипломе, уговори о раду, анекси уговора о раду, као и потврда о пријави на обавезно социјално осигурање.

Стандард 8. Студенти

Број студената који се уписује на ОАС, МАС и ДАС је јасно дефинисан. Конкурс за упис студената на различите нивое студија садржи потребне елементе (број студената за упис на студијски програм, услове за упис, висину школарине), што се види из одговарајућих прилога.

Достављена је ранг листа кандидата за два програма ОАС: Економија (Прилог 8.3.1) и Пословна економија и менаџмент (Прилог 8.3.2), за три програма МАС: Економија (Прилог 8.3.3), Пословна економија и менаџмент (Прилог 8.3.4) и Финансијски менаџмент јавне управе (Прилог 8.3.5) и за програм ДАС: Економија (Прилог 8.3.6).

Високошколска установа, систематски прати успех студената. Приложене табеле садрже податке о броју студената на студијским програмима по годинама, о броју студената који су стекли диплому у претходне три школске године, о напредовању студената на ОАС, МАС и ДАС. Високошколска установа прати успешност студената у савлађивању појединих предмета, вредновање остварених резултата током наставе и одговарајући удео тих резултата у коначној оцени на испиту. Приказана је квантитативна анализа ефикасности студирања за школску 2018/2019. по предметима за два програма ОАС: Економија и Пословна економија и менаџмент, за три програма МАС: Економија, Пословна економија и менаџмент и Финансијски менаџмент јавне управе и за програм ДАС: Економија. Дата је и упоредна пролазност студената у наредну годину студија за ОАС (од школске 2016/2017. до 2018/2019. године), као и анализа дипломираних студената у 2018/2019. години.

Стандард 9. Простор и опрема

Факултет располаже бруто простором од 7.502,57 м² у свом власништву, од чега 3.100,42 м² служи за наставне активности и 1.236,74 м² за студентску службу, наставничке кабинете, канцеларије за остало ненаставно особље и Студентски парламент. Укупан број студената на свим нивоима студија је 2.540. Укупан број квадрата по студенту је 2,95, што је изнад прописаног минимума од 2 м².

Факултет поседује довољно простора за обављање наставе у две смене: 2 амфитеатра са укупно 434 места, 4 слушаонице са 108 до 120 места, 8 учионица са 16 до 96 места, 5 рачунарских лабораторија и читаоницу са 155 места. За наставнике и сараднике на располагању је 65 кабинета.

Студентска служба располаже са 4 просторије и 2 просторије за архиву. Служба за материјално-финансијске послове има на располагању 3 канцеларије, Служба за правне, кадровске и опште послове 3 канцеларије и Служба за информационе системе једну канцеларију. Ово је изнад прописаног минимума (две канцеларије за студентску

службу и секретаријат). Студентски парламент располаже са 3 просторије укупне површине 67,32 м² и са укупно 20 места.

Факултет поседује одговарајућу опрему за савремено извођење наставе која се састоји од 142 рачунара у рачунарским салама и 3 сервера, 14 рачунара за извођење наставе у салама, 12 рачунара у библиотеци и 6 рачунара за рад студената у холу Факултета. На располагању за извођење наставе је и 19 пројектора, 1 озвучење у амфитеатру, као и видео-конференцијска опрема у две учионице. У кабинетима за наставнике и сараднике је обезбеђено 84 рачунара.

Објекат има грађевинске и употребне дозволе и испуњава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Такође, извођење наставе је у складу са здравственим и сигурносним стандардима.

Стандард 10: Библиотека, уџбеници и информациона подршка

Библиотека Факултета има 55.402 библиотечких јединица (минимум према овом стандарду је 1000), од чега 7.495 књига на српском језику, 1.123 књиге на страним језицима, 7550 монографија на српском језику, 1448 монографија на страним језицима, 6.483 уџбеника на српском језику, 1.155 уџбеника на страним језицима, 22.199 часописа на српском језику и 7.949 часописа на страним језицима.

Предмети су покривени одговарајућим уџбеницима. Из области економских наука Факултет поседује 2.210 уџбеника на српском језику и 864 уџбеника на страним језицима, а из области менаџмента и бизниса 1.340 уџбеника на српском језику и 684 уџбеника на страним језицима. Такође, има и одговарајући број уџбеника из рачунарских (896), социолошких (244), правних (283), математичких (323), филолошких (432), биолошких (133), педагошких (300), психолошких (75) наука, као и наука о заштити животне средине (185).

Факултет располаже са 5 рачунарских сала са 142 рачунара и 3 сервера. Студентима је на располагању и 6 рачунара у холу Факултета и 12 рачунара у библиотеци. Овај број умрежених рачунара, који су повезани са Интернетом и доступни студентима за коришћење је, довољан за предвиђени број студената. Факултет организује обуку наставника, сарадника и студената за коришћење информационих технологија и библиотечких јединица.

Стандард 11: Унутрашњи механизми за осигурање квалитета

Постоји јасна и јавно доступна Стратегија обезбеђења квалитета, која се практично спроводи кроз рад Комисије и која се посебно односи на квалитет наставе. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета на Факултету уређени су Статутом Факултета и Стратегијом обезбеђења квалитета.

У Извештају о самовредновању, при анализи примене Стандарда 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, констатује се да је добро дефинисан правни оквир, јасно су подељене надлежности између субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета, али је међусобна синхронизација и контрола субјеката који учествују у том

процесу недовољна. Факултет обезбеђује услове и инфраструктуру за прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Систем самовредновања се спроводи периодично. Студенти, као субјекти обезбеђења квалитета, укључени су у рад стручних тела и у процес самовредновања студијских програма, наставе и услова рада. Студенска евалуација се спроводи у сваком семестру путем анкете. Анкета са посебном тематиком и истраживања везана за поједине проблеме се обављају на нивоу фокус група.

Факултет настоји да обезбеди повратне информације од послодаваца, Националне службе за запошљавање и других организација о компетенцијама својих дипломираних студената.

Установа је приложила сва потребна документа везана за квалитет и контролу квалитета. Документ о самовредновању је, у деловима Стандард 2,3, 13 и 14, ваљано урађен, а предложене мере и активности за унапређење квалитета су добро дефинисане.

Стандард 12: Извори финансирања

Економски факултет у Крагујевцу има средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачког рада и осталих активности. Факултет доноси Финансијски план којим планира изворе финансирања, као и распоред и намену финансијских средстава, чиме је обезбеђена финансијска стабилност и ликвидност. Факултет је обезбедио увид јавности, транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који је усвојио Савет факултета.

Извори финансирања Економског факултета су: средства која обезбеђује оснивач и сопствени приходи (школарина; пружање услуга трећим лицима; средства остварена од пројеката и уговора у вези са реализацијом истраживања и консултантских услуга; накнаде за комерцијалне и друге услуге; и други извори стицања средстава). Увидом у достављене извештаје о пословању утврђен је буџетски дефицит у пословању за 2016. и 2017. годину, док се у 2018. години бележи суфицит. На основу анализе достављеног Финансијског плана за 2019. планирани су нижи приходи за 3,53% у односу на 2018; очекивани пад сопствених прихода је у складу са очекиваним уписом студената на основне, мастер и докторске академске студије. У исто време, планирани су виши расходи за 7,75% у односу на 2018. и на нивоу су планираних сопствених прихода. Повећање сопствених прихода би се могло остварити кроз пружања услуга трећим странама и учешћем у ЕУ пројектима.

Стандард 13: Јавност у раду

Установа је јавно објавила основне задатке, циљеве, очекиване образовне исходе, описе студијских програма, опис предмета које нуди, услове уписа, износ школарине (кроз софтвер за калкулацију школарине), Стратегију обезбеђења квалитета (Програм рада Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у академској 2019-20. години), финансијске резултате и листу наставника и сарадника са подацима о њиховим

квалификацијама и ангажовању у високошколској установи на свом сајту <http://www.ekfak.kg.ac.rs/>. Услови преноса ЕСПБ нису јасно назначени на сајту.

14. Примери изврности

Одређене карактеристике ове високошколске институције су оцењене као веома добре. Проактивност у модернизацији и креирању својих студијских програма Економски факултет у Крагујевцу је доказао преко програма МАС Финансијски менаџмент јавне управе. Овај студијски програм је акредитован 2018. године и представља резултат међународног пројекта Erasmus+ Key Action 2 - Capacity Building in the field of Higher Education (FINancial management, Accounting and Controlling university curricula development for building capacities of public administration – FINAC), који је успешно реализован уз финансијску и логистичку помоћ ЕУ.

Такође, Економски факултет у Крагујевцу је 4.05.2020. године добио међународну професионалну акредитацију за модул Рачуноводство и пословне финансије од једне од најугледнијих професионалних организација у свету – Асоцијације овлашћених и сертифицираних рачуновођа (ACCA) у области рачуноводства и пословних финансија. Студенти овог модула стичу право да са даном дипломирања добију признање за 5 испита које су положили током академских студија и тиме направе велики корак у добијању професионалних лиценци ACCA, које препознаје и признаје цео свет.

Вредно је поменути и да, после трогодишњег напорног рада и праћења квалитета часописа Економски хоризонти од стране меродавних институција међународног карактера, од августа 2020. године часопис ће значајно напредовати у категорији – постаје часопис категорије M23.

ПРЕПОРУКЕ

До наредне редовне спољашње провере квалитета, потребно је да Установа предузме одређене мере и активности:

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- Повећати број наставника из области информатике новим пријемима;
- Наставити спровођење напора на повећаном учешћу на међународним и домаћим пројектима;
- Интензивирати сарадњу са привредом, тј. активности пружања експертских и консултантских услуга, што ће додатно повећати сопствене изворе финансирања Факултета и практично верификовати научне резултате запослених;
- Повећати коришћење и број уџбеника из економије на енглеском језику;
- Наставити спровођење напора на даљој рационализацији трошкова пословања и повећање енергетске ефикасности објекта;
- Установити редовност активности анкетања наставника и сарадника у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке;

- Наставити са редовним анкетањем студената о квалитету управљања Факултетом и квалитету ненаставне подршке;
- Изградити/унапредити шематску организациону структуру Факултета.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Крагујевцу – Економски факултет**, са седиштем у улици Лицеја Кнежевине Србије 3, Крагујевац, испунила стандарде за акредитацију високошколске установе, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019), одлучено је као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

Достављено:

- високошколској установи
- архиви КАПК

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИЈЕМО 02 SEP 2020			
Срп. јез.	Б. ј. б. т.	Полар	Службена
	2061/1		